

ИЗВЕШТАЈ о раду СПКД "Просвјета" Бијељина за 2008. годину

Уводне напомене:

Година 2008. је за бијељинску "Просвјету" била година редовних избора.

Благовремено су обављене све припреме за успјешну реализацију Изборне Скупштине Друштва, која је одржана 31. јануара 2008. године.

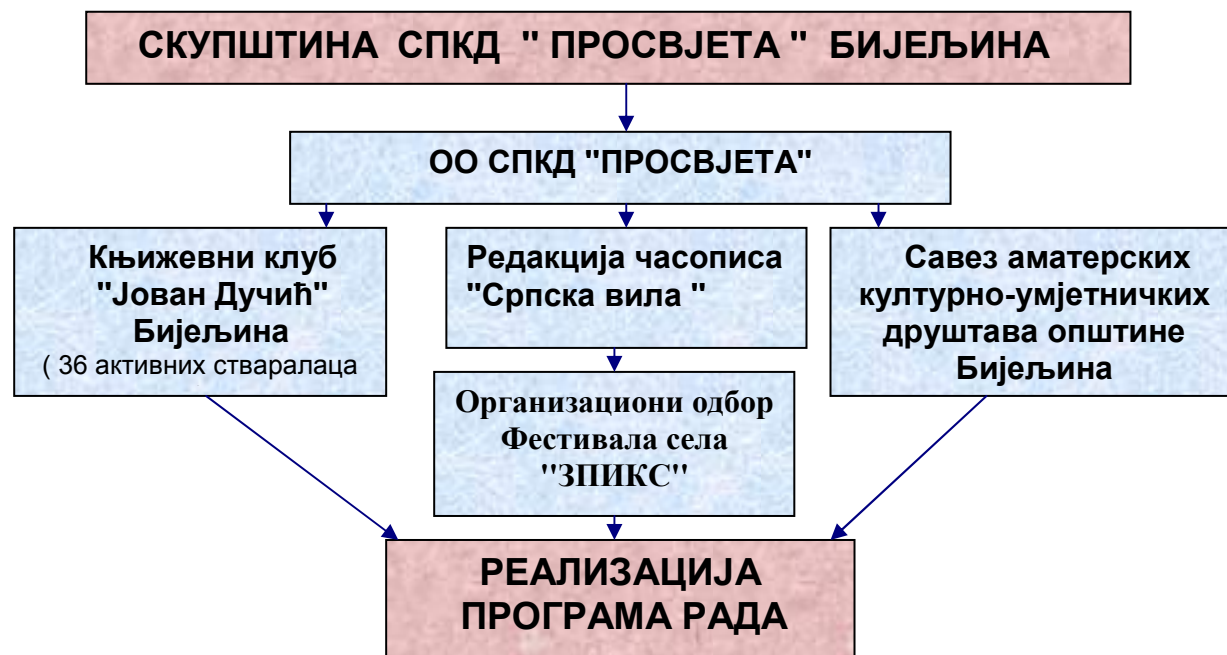
За новог председника Друштва изабрана је Душанка Новаковић, професор из Бијељине.

На истој Скупштини изабран је седамнаесточлани Општински одбор "Просвјете" Бијељина, Надзорни одбор, секретар и предложени делегати за Републичку Скупштину "Просвјете".

У настојању да се на задовољавајући начин одговори све израженијим и разноврснијим културним потребама грађана Бијељине и Семберије, СПКД "Просвјета" Бијељина, већ неколико година, перманентно проширује подручја и обим свог рада, а што условљава и њену сложену организациону структуру.

Реализација програма рада одвија се кроз координиране активности **пет организационих облика** бијељинске "Просвјете": активности ОО СПКД "Просвјета" Бијељина, рад Редакције часописа за књижевност науку и културу "Српска вила", активности Књижевног клуба "Јован Дучић", Савеза аматерских културно-умјетничких друштава општине Бијељина, активности Организационог одбора фестивала села општине Бијељина "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију", као и активности организационих одбора других културних манифестација (Организациони одбор "Вишњићевих дана", Фестивала виолине и шаргије и др.)

Реализацију богатог и садржајаног програма рада бијељинска "Просвјета" обезбјеђује координацијом активности свих својих организационих облика, а то, шематски приказано изгледа овако:

I АКТИВНОСТИ ОО СПКД "ПРОСВЈЕТА" БИЈЕЉИНА У 2008. ГОДИНИ

1. Реализација мјера заштите српског језика и ћирилице:

Досљедну реализацију програмираних задатака у подручју чувања и заштите српског језика и писма Одбор је у 2008. години обезбјеђивао, још увијек, богатом издавачком дјелатношћу на српском језику и обавезном ћириличном писму. Током године, у неколико наврата, на нивоу Одбора расправљало се о положају српског језика и ћирилице, а закључци, приједлози и сугестије Одбора по том питању прослеђивани су надлежним органима локалне управе, као и другим културним субјектима на подручју општине Бијељина.

Одржан је округли сто на тему: **Српски језик јуче, данас, сутра**, који је окупио значајна имена из области науке о језику.

2. Организација и реализација културних манифестација:

Током 2008. године Одбор је обезбједио досљедну реализацију раније утемељених културних манифестација, а међу којима су:

- "Вишњићеви дани"
- Светосавске свечаности
- Сајам књиге у Бијељини
- "Пантелински дани",
- 3. Фестивал виолине, шаргије и изворне вокално - инструменталне музике,
- 30. Фестивал села "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију"

Одбор "Просвјете" није реализовао планирану Манифестацију **"Бијељинско културно љето"**, као ни **"Митровдански вашар"** због немогућности саорганизатора (АД "Град" Бијељина и СО Бијељина) да издвоје потребна финансијска средства за покриће трошкова њихове реализације.

3. Издавачка дјелатност:

Издавачка дјелатност бијељинске "Просвјете" у 2008. години обухватила је:

- штампање другог дијела Монографије Фестивала села општине Бијељина "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију", а поводом 40. годишњице од утемељења ове културне манифестације на простору Семберије,
- штампање и промоцију 27. и 28. броја часописа за књижевност, науку и културу "Српска вила"
- промоцију штампаног ванредног броја "Српске виле" на македонском језику, у сарадњи са часописом "Корени" из Куманова- Македонија у Куманову, потом и у Бијељини,
- штампање и промоцију осам различитих књига са најуспјелим књижевним остварењима чланова Књижевног клуба "Јован Дучић" Бијељина

Редакција часописа за књижевност, науку и културу "Српска вила" остварила је видљив помак у подручју општег квалитета, културно-умјетничког нивоа и препознатљивости овог часописа, а тиме га сврстала у ред престижних часописа ове врсте на просторима Републике Српске и БиХ.

Позитивни помаци општег нивоа "Српске виле" проистекли су из знатног проширивања броја рубрика, повећања броја радова угледних аутора из Семберије, Републике Српске, Босне и Херцеговине, Републике Србије и дијаспоре, а што је произвело и потребу знатнијег повећања броја страница (28. број "Српске виле" има 256 страница)

Паралелно са успјесима, рад Редакције часописа "Српска вила" прате и одређени проблеми, а посебно:

- проблеми у дистрибуцији "Српске виле" и у подручју убирања претплате,
- проблеми око нужног повећања словног фонта јер то увећава трошкове штампања због повећања формата или броја страница Часописа,
- проблеми око објављивања ликовних прилога и илустрација у Часопису јер то поскупљује трошкове штампања,
- недовољан број сарадника са подручја општине Бијељина, посебно из средњих школа и са факултета на подручју Семберије.

Доношењем новог Правилника о издавачкој дјелатности бијељинске "Просвјете" знатно су подигнути критерији за уврштавање књижевних остварења у програм издавачке дјелатности овог Друштва, све са жељом да се општи ниво културно-умјетничке вриједности издања овог Одбора значајније подигне.

4. Сарадња "Просвјете" Бијељина са другим срединама одвијала се:

- реализацијом заједничких издавачких пројеката са другим Одборима,
- размјеном књига, публикација и испомоћи при учешћу других Одбора "Просвјете" на Сајму књиге у Бијељини,
- реализацијом планираних промоција књига и других публикација,
- организацијом и реализацијом заједничких састанака, посјета и учешћа на културним манифестацијама у организацији других Одбора "Просвјете" Републике Српске.

Наведене активности бијељинске "Просвјете" у 2008. години проистекле су из Споразума о културној размјени између ОО СПКД "Просвјета" Републике Српске, а који је потписан на нивоу Актива председника ОО СПКД "Просвјета" РС још 2006. године, на иницијативу и приједлог ОО СПКД "Просвјета" Бијељина.

Од момента потписивања Споразума о културној сарадњи, ОО СПКД "Просвјета" Бијељина даровао је другим Одборима "Просвјете" у РС 1.308 примјерака књига и 310 примјерака часописа, као и 236 примјерака књига и 136 бројева часописа сродним удружењима и културним установама на подручју сусједних општина у Републици Србији. (Лозница, Шабац, Богатић, Ср. Митровица и Шид).

Током 2008. године активности размјене књига су настављене доставом 27. и 28. броја часописа за књижевност, науку и културу "Српска вила" на адресе 47 Народних библиотека у РС, као и 80 примјерака књига Одборима "Просвјете" у јужном дијелу Републике Српске. С обзиром да као Одбор имамо скромну буџетску позицију и располажемо веома малим бројем књига и часописа за размјену, у 2008. години учинили смо онолико колико су наше материјалне могућности то допуштале.

Иако је број књига и часописа које смо по основу размјене добили од других одбора "Просвјете" знатно мањи, ОО СПКД "Просвјета" Бијељина наставио је започету активност и убрзано формира властити библиотечки фонд који, у овом тренутку, чине 600 наслова књига и 173 наслова часописа.

5. Усаглашавање нормативних аката Друштва:

Током 2008. године Општински одбор "Просвјете" Бијељина реализовао је шест (6) редовних сједница на којима се расправљало о садржају, облицима и начинима реализације појединих програмских задатака.

У 2008. години, по процедури прописаној Статутом "Просвјете" РС, усвојени су:

- Пословник о раду ОО СПКД "Просвјета" Бијељина,
- Правилник о издавачкој дјелатности ОО СПКД "Просвјета" Бијељина.

6. Осавремењавање рада Друштва:

Током 2008. године СПКД "Просвјета" Бијељина утемељила је властити сајт, **www.prosvjeta-bijeljina.org** на коме објављује своје активности из домена свог рада и дјеловања. Сајт Друштва садржи посебне рубрике о историјату "Просвјете", новостима, издањима, информативну рубрику, рубрику о контактима, као и засебну рубрику "Вишњићеви дани".

7. Потешкоће "Просвјете" Бијељина у реализацији програма рада у 2008. години

Стална проширивања подручја, обима и садржаја рада бијељинске "Просвјете" нису праћена и одговарајућом материјалном позицијом овог субјекта културе у буџету локалне заједнице.

Поред 20.000 КМ за редовну дјелатност ОО СПКД "Просвјета" Бијељина, 10.000 КМ намјенских средстава за набавку костима САКУД-а и 3.000 КМ за дјелатност Књижевног клуба "Јован Дучић" Бијељина, локална заједница обезбиједила је 30.000 КМ за покриће трошкова такмичарских екипа на 29. Фестивалу села општине Бијељина "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију 2007/08. године", 3.000 КМ за садржаје у оквиру "Пантелинских свечаности" и 15.000 КМ за покриће трошкова Манифестације "Вишњићеви дани 2008."

Укупна издвојена средства локалне заједнице за реализацију програма рада "Просвјете" Бијељина у 2008. години, укључујући и средства за покриће трошкова манифестација, износе 81.000 КМ, а то је још увијек испод реалних потреба. То потврђује и чињеница да су финансијске потребе овог субјекта културе за 2009. годину утврђене у висини од **106.726 КМ**, а што у односу на остварена средства у 2008. години од 81.000 КМ по свим основама чини 75,89% реалних финансијских потреба "Просвјете" која је обезбиједила локална заједница..

Из наведених разлога, бијељинска "Просвјета" се у реализацији појединих културних пројеката за помоћ обраћала и Министарству за просвјету и културу Републике Српске, све у складу са условима прописаним за суфинансирајуће пројекте у области културе.

Током 2008. године Министарство за просвјету, науку и културу Републике Српске подржало је четири пројекта бијељинске "Просвјете" и то: **пројекат издавачке дјелатности за издање 27. броја часописа за књижевност, науку и културу "Српска вила" са 2.000 КМ, пројекат САКУД-а за учешће на 11. Фестивалу дјечијег фолклорног стваралаштва у Зворнику са 1.000 КМ, пројекат Трећег Фестивала виолине, шаргије и изворне вокално-инструменталне музике у Бијељини са 2.000 КМ, као и пројекат Манифестације "Вишњићеви дани" са 5.000 КМ, умјесто очекиваних 10.000 КМ.**

Дозначена средства Министарства за просвјету РС по основу суфинансирања културних пројеката у укупном износу од 10.000 КМ у 2008. години поправила су финансијску позицију бијељинске "Просвјете" до износа од 91.000 КМ и подигла је на приближно **85,25%** реалних финансијских потреба Друштва у 2008. години.

II АКТИВНОСТИ КЊИЖЕВНОГ КЛУБА "ЈОВАН ДУЧИЋ" БИЈЕЉИНА

- 1. Реализација редовних едукативно-информативних састанака Клуба / сваког радног четвртка, око 30 састанака у 2008. години /**
- 2. Организација и реализација књижевних сусрета чланова Клуба са ученицима основних школа у општини Бијељина (у Сувом Пољу, Броцу, Прњавору, Великој Обарској, Дворовима)**

3. **Организација и реализација заједничких књижевних вечери у сарадњи са другим клубовима из Републике Српске, Србије и Хрватске**
(Соколац, Шамац, Бањалука, Добој, Шид, Лозница, Нови Сад, Кикинда, Београд, Бобота –Хрватска)
4. **Објављене књиге:**
  - *Кад бих те срела* – пјесме Славице Ђорђевић,
  - *Згуснута тачка* – пјесме Валентина Ракића,
  - *Романијски пјеснички сусрети* – зборник пјесама групе аутора из Бијељине и са Романије (Соколац)
  - *Нада је негдје иза неба* - збирка пјесама Млађе Станишића,
5. **Заједничке књижевне вечери у Бијељини са пјесницима из РС, Србије**
(24. јули 2008.године, 02. август 2008.године и 14. август 2008. године, у оквирима "Пантелинских свечаности ")
6. **Реализација промоција објављених часописа и књига у 2008. години**
  - реализоване промоције свих нових наслова у издању "Просвјете" Бијељина, као и промоције ванредног броја, 27. и 28. броја часописа за књижевност науку и културу "Српска вила",
  - учешће на промоцијама књига организованих у Народној библиотеци "Филип Вишњић" и Музеју Семберије у Бијељини.

Са својих 30 активних чланова Књижевни клуб "Јован Дучић" Бијељина обезбиједио је завидне резултате у дјеловању бијељинске "Просвјете" током 2008. године.

У овој години рад и углед Клуба унапријеђени су систематизовањем евиденције чланства, ажурирањем појединачних евиденционих картона и чланских карата, доношењем Пословника о раду Клуба, дефинисањем критерија за уврштавање књижевних остварења чланова у програм издавачке дјелатности "Просвјете" Бијељина, као и свестраним разматрањем најрационалнијих облика и садржаја реализације јавних наступа у којима су ангажовани афирмисани књижевни ствараоци из Бијељине и чланови Клубова из других средина..

Активностима Клуба успостављен је задовољавајући ниво сардање са сродним културним субјектима са простора Републике Српске, Босне и Херцеговине, Републике Србије и ширег окружења.

III Активности САКУД-а

Убрзани развој културно-умјетничког аматеризма и стваралаштва у селима Семберије је у значајној мјери резултат друштвеног учинка "Просвјете" Бијељина кроз обнављање најдуготрајније и најмасовније културне манифестације у Семберији - **Фестивала села општине Бијељина "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију"**.

Такмичарски дух и стваралачки потенцијал свих семберских села били су кључни фактор таквог развоја у свим областима културно-умјетничког стваралаштва, а што је уобличавано кроз друштвену форму оснивања културно-умјетничких друштава у семберским селима. На тим основама у Семберији је настало 19 самосталних културно-умјетничких друштава која су преузела улогу носилаца у реализацији свих пет циклуса обновљеног Фестивала села "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију".

Друштвена потреба за координацијом рада свих културно-умјетничких друштава у селима Семберије оживотворена је кроз **оснивање Савеза аматерских културно-умјетничких друштава села Семберије** као засебног организационог облика бијељинске "Просвјете".

Иако сва формирана културно-умјетничка друштва нису окончала поступак регистрације до статуса удружења грађана, то не умањује друштвени значај "Просвјетиних" активности, тим прије што је значајан број друштава окончао прописани поступак судске регистарције. (**Црњелово, Батковић, Велика Обарска, Дворови, Суво Поље, Драгаљевац, Којчиновац-Чардачине**).

Поред значајних друштвених резултата остварених у локалној заједници, наведена КУД-тва остварују запажене резултате и на ревијалним и на такмичарским наступима широм Републике Српске, БиХ, Републике Србије, а нека и на Међународним фестивалима фолклора (**Црњелово и Дворови**)

Поред општих програмских обавеза САКУД-а у 2008. години, све чланице су реализовале и своје засебне програмске задатке, а међу којима је било и обиљежавање традиционалних празника у селима Семберије, као и плана културне размјене са другим срединама.

Међу бројним активностима чланица САКУД-а вриједно је истаћи неколико посебних културних садржаја као што су: **Васкршња туцијада у Сувом Пољу, Петровданско лилање у Црњелову, Великој Обарској и Дворовима, Петровдан у Броцу, свечаност поводом Прокопова дана у Дворовима, Велика Госпојина у Црњелову, програмски садржаји у Броцу и Међашима у оквиру Манифестације "Вишњићеве дани 2008.", хуманитарни концерти СКУД-а Црњелово са уступањем цијелокупног прихода дјеци са посебним потребама, одржавање побратимских веза са другим срединама из РС и Србије,** и др.

- Најзначајније активности САКУД-а у 2008. години

1.	Реализација 29. Фестивала села општине Бијељина " Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију" (од јануара до краја марта 2008. године, учествовало 16 екипа)
2	Реализација плана и програма културне размјене са другим срединама: (СКУД "Црњелово" гостовало у Брчком, КУД Градац у Власенци, КУД "Дворови" у Вишеграду, СКУД "Црњелово" у Рајкинцу, Јагодина, КУД "Велика Обарска" у Милошеву- Јагодина, КУД "Дворови" у Лијешћу, Шамац,)
3	Учешће на Саборима и фестивалима фолклора у РС; (11. Фестивал фолклора у Зворнику на којем је КУД "Дворови" освојило 1. мјесто у категорији фолклорних ансамбала основних школа и 2.мјесто у категорији дјечијих фолклора културно-умјетничких друштава, а КУД "Лазарица" Батковић освојио 3. мјесто у категорији дјечијих фолклора КУД- ава)
4	Учешће на манифестацијама у Бијељини; (Пантелинске свечаности у Бијељини садржајно обogaћене Смотрам фолклорног стваралаштва села Семберије у којој је учешћа узело шест КУД-ова –чланица САКУД-а, као и самосталним хуманитарним концертом СКУД-а Црњелово и уз уступање цијелокупног прихода за дјецу са посебним потребама)
5	Међународни наступи; (КУД "Дворови" пет дана гостовао у Бечу, а СКУД "Црњелово" шест дана у Швајцарској)
6	Унапређење материјалне основе рада САКУД-а; (реализован план опремања костимима у вриједности од 7.000 КМ)

Резиме

1. СПКД "Просвјета" Бијељина има око 280 активних чланова.
2. Организациона структура бијељинске "Просвјете" са пет засебних организационих сегмента (ОО СПКД "Просвјета" Бијељина, Редакција часописа "Српска вила", Књижевни клуб "Јован Дучић", Савез аматерских културно-умјетничких друштава општине Бијељина са 19 самосталних и развијених КУДАва, Организационим одборима "Вишњићевих дана", Фестивала села општине Бијељина "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију", Одбора Фестивала виолине и шаргије. "Митровданског вашара и др) **усаглашена је са обимом и садржајношћу културно-умјетничког рада и друштвеног дјеловања овог субјекта културе у општини Бијељина.**
3. Упркос спором унапређењу материјално-финансијске позиције "Просвјете" у буџету општине Бијељина успијевамо одржати корак са све израженијим и разноврснијим културним потребама грађана Семберије и допринијети континуираном садржајном обогаћивању и подизању културно-умјетничког нивоа својих садржаја у оквирима културних дешавања у Семберији, као и у подручју своје издавачке дјелатности.
4. Поред успјешног извршења општих друштвених задатака у области чувања, његовања и афирмације културне традиције српског народа, "Просвјета" Бијељина је организатор и реализатор неколико значајних културних манифестација у Бијељини и Семберији, а које су по свом друштвеном рангу, значају, броју учесника, континуитету и општем квалитету програмских садржаја постале препознатљиве на ширим просторима.
 Међу тим манифестацијама су:
  - а) *"Вишњићеве дани"* (манифестација је имала републички ранг)
  - б) *Фестивал села општине Бијељина "Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију",*
  - в) *Сајам књиге у Бијељини*
  - г) *Фестивал виолине, шаргије и изворне вокално-инструменталне музике у Бијељини,*
  - д) *"Пантелински дани" у Бијељини и*
  - ђ) *"Митровдански вашар"*
5. Реализацијом програма рада свих својих организационих облика, "Просвјета" Бијељина доприноси стварању плодних културних веза Семберије са другим срединама у Републици Српској, Босни и Херцеговини, Србији, Хрватској и ширем иностранству.

6. Сагледавајући рад и резултате рада "Просвјете" Бијељина, Скупштина "Просвјете" је на својој редовној сједници, одржаној у јануару 2008. године, позитивно оцијенила рад и дјеловање овог Одбора, као и рад и друштвени учинак свих организационих облика "Просвјете" Бијељина.
7. Извјештај о финансијском пословању дат је засебно и саставни је дио Извјештаја о раду "Просвјете" Бијељина за 2008. годину.

Предсједник

м.п.

Душанка Новаковић

Достављено:

1. Члановима ОО СПКД "Просвјета" Бијељина
2. Делегатима Скупштине "Просвјете"
3. Одјељењу за друштвене дјелатности
Скупштине општине Бијељина
4. Главном одбору "Просвјете" РС
5. Архиви